
Curs Acadèmic: 2020/21

20001 - Introducció a la Història

Informació del Pla Docent

Curs acadèmic: 2020/21

Centre acadèmic: 335 - Facultat d'Humanitats

Estudi: 3353 - Grau en Humanitats

Assignatura: 20001 - Introducció a la Història

Crèdits: 6.0

Curs: 1

Idiomes de docència:

Teoria: Grup 1: Català, Castellà

Grup 2: Català, Castellà

Grup 3: Català, Castellà

Seminari: Grup 101: Castellà

Grup 102: Castellà

Grup 103: Castellà

Grup 201: Castellà

Grup 202: Castellà

Grup 203: Castellà

Grup 301: Castellà

Grup 302: Castellà

Grup 303: Castellà

Professorat: Nuria Salles Vilaseca, Maria Concepcio Janue Miret, Claudia Contente

Període d'Impartició: Primer trimestre

Presentació

DESCRIPTOR:

Introducció a processos socials i culturals fonamentals de la història humana. Es tracta d'una iniciació a l'estudi de la història a partir de temes clau: les desigualtats socials, les identitats i l'alteritat, el colonialisme, la demografia i les migracions, la violència i el poder, el clima i l'ecologia. Aquests temes es tractaran des d'una perspectiva transversal pel que fa a la cronologia i l'espai.

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA:

- Introduir les problemàtiques que tracten els historiadors.
- Presentar les fonts que empenen els historiadors per reconstruir el passat.
- Introduir la manera com els historiadors interpreten aquests testimonis i els fets històrics.
- Presentar als/les estudiants els tipus d'exercicis vinculats a l'anàlisi històrica.
- Adquirir els coneixements i les habilitats necessàries per interrogar-se històricament sobre el passat i el present
- Introduir els/les estudiants en els grans processos, problemàtiques i tendències al llarg de la història.

Competències associades

1. COMPETÈNCIES INSTRUMENTALS:

1.1. Comunicació oral i escrita adequada per a la correcta exposició de fenòmens històrics als treballs acadèmics requerits:

- Correcció, concreció i precisió en les exposicions orals i escrites.
- Capacitat de comunicació de les idees principals d'una problemàtica històrica
- Redacció coherent amb els estàndards acadèmics de fonamentació de fonts i coherència argumental.
- Capacitat de desenvolupar i manifestar esperit crític amb les interpretacions històriques tractades de manera precisa i documentada.
- Ús de terminologia pròpia de la disciplina històrica per a l'explicació dels processos i fets estudiats.

1.2. Capacitat analítica:

- Capacitat d'inferència i síntesi.
- Capacitat d'interioritzar, desagregar i jerarquitzar els elements constitutius d'un text.
- Iniciativa i capacitat per complementar la informació amb l'ajut de textos bàsics.
- Capacitat d'anàlisi crítica dels textos històrics.
- Capacitat de contextualitzar històricament els elements explicatius propis d'una determinada etapa cronològica i de distingir i vincular amb la realitat actual.
- Destresa per analitzar la complexitat de les realitats socials passades i presents.
- Comprensió del valor de "pensar històricament" les societats del passat.

1.3. Capacitat investigadora:

- Domini dels procediments i instruments propis de la ciència històrica.
- Capacitat de dur a terme una recerca d'informació especialitzada en diversos contextos (impresos, audiovisuals, internet).
- Capacitat d'entendre i interpretar documentació de caràcter primari i secundari.
- Capacitat de seleccionar la informació i ordenar-la.
- Capacitat per oferir els resultats de l'estudi i/o recerca de manera sistemàtica i coherent

2. COMPETÈNCIES INTERPERSONALS:

- Bona aptitud per treballar en grup.
- Esperit cooperatiu de cara a millorar els resultats del treball.
- Iniciativa i responsabilitat en el treball en grup.
- Interacció amb el professor i amb els companys sobre el desenvolupament del treball autònom i en grup.
- Capacitat de treballar en un context divers i receptivitat davant la diversitat.

3. COMPETÈNCIES SISTÈMIQUES:

- Capacitat de reflexió i d'aprenentatge.
- Aptitud per integrar coneixements i mètodes de diferents disciplines.
- Habilitat per resoldre qüestions de temàtiques històriques d'àmbits diversos (política, economia, societat, cultura).
- Capacitat d'aplicar coherentment els coneixements adquirits.

Resultats de l'aprenentatge

Vegeu l'apartat de competències.

Prerequisits

No n'hi ha.

Continguts

- Identitats i desigualtats dels gèneres
- Racismes, esclavituds, i sistemes d'estratificació de la societat
- Colonialisme
- Demografia i migracions
- Clima i ecologia
- Violència i poder

Metodologia docent

15 CLASSES PLENÀRIES (2 hores)	2 CLASSES EN SUBGRUPS (2 hores)	3 SEMINARIS EN SUBGRUPS (2 hores)
<ul style="list-style-type: none"> • Classe plenària impartida pel professor. • En general, els dilluns i els dimecres. • <u>Les classes plenàries hauran de ser on-line.</u> Les professores empraran sistemes de videoconferència, principalment collaborate. També poden emprar vídeos, realitzats principalment amb Kaltura	<ul style="list-style-type: none"> • Classe impartida pel professor. • En general, els divendres. • <u>Les classes en subgrups seran presencials.</u> Si raons d'emergència obliguessin a suspendre la presencialitat es buscarien alternatives on-line per realitzar-les	<ul style="list-style-type: none"> • Comentari de textos per part dels estudiants sota la supervisió d'un professor. • En general, els divendres. <u>Els seminaris seran presencials.</u> De tota manera, si raons d'emergència obliguessin a suspendre la presencialitat es buscarien alternatives on-line per realitzar-los.

-A l'assignatura, s'emprarà per a diversos exercicis l'eina de detecció de plagis turnitin.

-La previsió és que els examens s'hagin de realitzar on-line.

-A totes les activitats on-line del curs es demana als estudiants: 1) Sempre que els sigui tècnicament possible tenir la càmera encesa, ja que és important la personalització de tots. 2) Tenir el micro apagat mentre el professor no atorgui la paraula per evitar sorolls de fons que dificultarien el bon funcionament de la classe.

Avaluació

1. AVALUACIÓ:

ATENCIÓ: Per poder superar l'assignatura **CAL APROVAR, TANT L'EXAMEN, COM ELS SEMINARIS** (mínim d'un 5 respectivament).

Sobre aquesta base, la puntuació final s'obtindrà considerant tres variables:

1.1. L'assistència i participació activa als seminaris (20%)

- **ATENCIÓ:** Per tenir qualificació de participació **ÉS NECESSARI INTERVENIR**, com a mínim, una vegada en algun dels tres seminaris que se celebren durant el curs: la nota de participació **NO ÉS RECUPERABLE (!)**.
- La participació activa als seminaris inclou, tant la capacitat de presentar els textos objecte d'anàlisi, com la de fer

comentaris crítics sobre les presentacions dels altres companys.

- **FIXEU-VOS QUE L'ASSISTÈNCIA ALS SEMINARIS ÉS FONAMENTAL PER SUPERAR L'ASSIGNATURA. FEU TOT EL POSSIBLE PER NO FALTAR-HI. TENIU LA DATA DES DEL PRIMER DIA DEL CURS, FEU TOT EL POSSIBLE PER ASSEGURAR-VOS DE PODER ASSISTIR-HI.**

1.2. Els exercicis escrits vinculats als 3 seminaris del curs (30%)

- A cada seminari, es discutiran dues lectures obligatòries. Hi haurà un exercici escrit per a cadascuna de les tres sessions de seminari que tractarà sobre les dues lectures obligatòries seleccionades per a aquella sessió.
- Les preguntes dels exercicis escrits de cada seminari es penjaran a l'Aula Global.
- Perquè els exercicis puguin ser avaluats, **cal entregar-los abans de la classe del seminari corresponent penjant-lo al "Turn it in" en la data establerta (i no més tard)**. Es valorarà, per tant, l'esforç de preparació prèvia al seminari.
- Tot i això, **si se suspèn algun dels tres exercicis, es pot presentar revisat** penjant-lo de nou al "Turn it in" en la data que s'estableixi abans de l'examen. També es poden presentar en aquest moment els exercicis que no s'hagin presentat quan corresponia. **En aquest dos casos, la nota màxima que es podrà atorgar a l'exercici serà 5.**
- **ATENCIÓ:** La detecció de **plagi** en qualsevol dels tres exercicis escrits suposarà un 0 per als tres treballs, tant en relació al contingut com a la participació i assistència. **La sanció per plagi afecta de la mateixa manera al plagiador que al plagiats.** En relació a la detecció de plagis, s'informa de la utilització del programa "Turnitin".

1.3. Examen (50%)

- Consistirà en respondre qüestions vinculades, **tant a les classes plenàries, com als seminaris i a les lectures obligatòries del curs.**
- L'examen tindrà tres parts. **Per aprovar-lo cal, a més d'una mitjana d'un mínim de 5, no tenir una nota inferior a 4 a cap de les 3 parts.**
- Donades les actuals circumstàncies es preveu que l'examen serà on-line. Assegureu-vos el màxim possible de poder gaudir de les condicions per realitzar-lo.

2. RECUPERACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

ATENCIÓ: Per poder presentar-se a la recuperació cal, com a mínim, tenir nota d'algun dels tres exercicis de seminari o de l'examen. **No és suficient entregar un dels exercicis o examen en blanc amb la signatura**, cal que hi hagi un contingut avaluable. Se seguiran els criteris d'avaluació fixats per la Facultat d'Humanitats UPF, consulteu-los.

2.1. Examen (50%)

- Consistirà en respondre qüestions vinculades, tant a les classes plenàries, com als seminaris i a les lectures obligatòries del curs.
- **Només es podran recuperar les parts del primer examen s'hagin suspès.**

2.2. Exercicis escrits vinculats als 3 seminaris del curs (30%)

- Es guardarà la nota de desembre dels exercicis aprovats.
- Tanmateix, a la recuperació es poden presentar refets els exercicis suspesos, que es penjaran al "Turnitin" en la data de recuperació establerta. Si un estudiant no refà l'exercici suspès es mantindrà la nota de desembre.
- També es podran presentar a la recuperació els exercicis no presentats amb anterioritat, sempre i quan es tingui nota d'algun altre exercici o de l'examen. **La nota màxima d'un qüestionari entregat a la recuperació serà un 5.**
- Els treballs qualificats amb un 0 a causa de la detecció de plagi no podran ser recuperats.

2.3. Participació activa i assistència als seminaris (20%).

- Donat que la participació activa no es pot recuperar, **es mantindrà la nota de desembre.**

Bibliografia i recursos d'informació

ATENCIÓ: alguna de les lectures obligatòries pot ser/serà en català

1. LECTURES OBLIGATÒRIES CLASSES PLENÀRIES

- FONTANA, JOSEP. *Introducció a l'estudi de la història*, Barcelona, Crítica, 1997/ *Introducción al estudio de la historia*. Barcelona, Crítica, 1999
  - Capítol 1: El escenario de la historia.
  - Capítol 2: El número de los hombres: vida, subsistencia y muerte de los seres humanos.
  - Capítol 8: Los fundamentos de la política: violencia y poder.

- ELLIOTT, JOHN. H. "La apropiación de territorios de ultramar por las potencia europeas", del llibre de John H. Elliot, *España, Europa y el mundo de ultramar (1500-1800)*, Madrid: Taurus, 2009, capítol VI, pp. 153-178.
- SUST, XAVIER. "Tres falutxos negrers (1839-1845)", *Drassana*, 25, 2017, pp. 90-111.
- VV.AA. *La història de les dones i el gènere. Quaderns de la igualtat*, Universitat Rovira i Virgili, 2013.

2. LECTURES OBLIGATÒRIES SEMINARIS*

1. FAGAN, BRIAN. *La pequeña edad de hielo. Cómo el clima afectó a la historia de Europa, 1300-1850*. Barcelona, Editorial Gedisa, 2008. Capítulo 1, "El Período Cálido Medieval" y Capítulo 2, "La gran hambruna", p. 35-86.
2. KENNEDY, Paul. "El ascenso del mundo occidental", *Auge y caída de las grandes potencias*. Barcelona: Plaza y Janes, 1989, p. 29-60.
3. VALLEJO, Antonio . *Eugenesia de la Hispanidad y Regeneración de la Raza*, Editorial Española, S.A., 1937, pp. 107-140.
4. ZWEIG, STEFAN, "Eros matutinus", dins *El món d'ahir. Memòries d'un europeu*, Barcelona, Quaderns Crema, 2001: 92-120.
5. WACHTEL, Nathan, "La muerte de los Dioses", en *Los Vencidos. Los indios del Perú frente a la conquista española (1530-1570)*, Alianza Editorial, 1976, pp. 37-62
6. LIVI-BACCI, Massimo, "La catástrofe de los indios de América: microbios antiguos, poblaciones nuevas", en *Historia Mínima de la población mundial*, Ariel, 2012, pp. 55-63.

*La bibliografia obligatòria dels seminaris està subjecte a canvis fins a l'inici del curs.

3. RECURSOS DIDÀCTICS

- A l'Aula Global es penjaran els materials i lectures corresponents als diversos temes que es tracten al curs. Tots els materials i lectures son obligatoris i avaluables a l'examen (a no ser que les professores indiquin de manera expressa alguna altra cosa).